

Vlaams
Parlement

vergadering **C13**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

van 7 oktober 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de opvang van oorlogsvluchtelingen in de Vlaamse Rand – 3096 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het uitrollen van succesvolle initiatieven door vzw 'de Rand' – 14 (2015-2016)	7
VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de toekenning van subsidies voor activiteiten die het Vlaams karakter van de Rand ondersteunen – 3025 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de aanpassing van de subsidieregels voor projecten die het Vlaams karakter of de integratie van anderstaligen in de Vlaamse Rand rond Brussel moeten bevorderen – 3077 (2014-2015)	
VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de criteria voor de toekenning van subsidies voor activiteiten die de integratie van anderstaligen bevorderen in de Vlaamse Rand en het Vlaams karakter van de Vlaamse Rand bevorderen – 3095 (2014-2015)	9
VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de noodzaak van een sterk onthaalbeleid op maat voor de brede Vlaamse Rand-regio – 3092 (2014-2015)	16

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de opvang van oorlogsvluchtelingen in de Vlaamse Rand – 3096 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Lieve Maes

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Minister, in Syrië, Irak, Afghanistan en Somalië slaan mensen massaal op de vlucht uit angst dat daar blijven hun het leven zal kosten. Het geweld in die landen brengt een humanitaire crisis teweeg. België moet bijdragen aan de opvang van die oorlogsvluchtelingen.

Vorige week heeft de Vlaamse Regering in de Septemberverklaring volmondig gezegd de verantwoordelijkheid te willen en zullen opnemen die haar daarin te wachten staat.

In augustus 2015 werden 4621 en in september 5500 asielaanvragen ingediend in ons land. Dat aantal gaat in stijgende lijn. Momenteel verwerkt de Dienst Vreemdelingenzaken 250 asielaanvragen per dag.

De regio Vlaamse Rand heeft te kampen met een aantal specifieke problematieken. Daarom denk ik dat het zinvol is om te kijken wat er specifiek voor die regio moet gebeuren.

Minister, welke impact verwacht u op alle beleidsdomeinen waarvoor u als minister voor de Vlaamse Rand verantwoordelijk bent, Onderwijs, Integratie en Welzijn? Welke maatregelen plant u om de opvang van oorlogsvluchtelingen in de Vlaamse Rand optimaal te organiseren? Welke maatregelen plant u met betrekking tot de huisvesting van mensen in nood? Zult u gemeenten die extra mensen opvangen op een of andere manier ondersteunen?

Welke maatregelen plant u op korte termijn op het vlak van onderwijs? Zijn er voldoende uren extra begeleiding voor anderstalige kinderen in het basisonderwijs? Is er voldoende capaciteit in de OKAN-klassen (Onthaalonderwijs Anderstalige Nieuwkomers) in het secundair onderwijs? Dienen er niet meer klassen beschikbaar te komen voor het secundair onderwijs in de Vlaamse Rand? Dienen die dan niet beter te worden gespreid? Het is bijvoorbeeld zo dat er enkel in Vilvoorde een OKAN-klas is.

Jongeren jonger dan 18 jaar zijn leerplichtig in België. Uit de hoorzittingen inzake integratie in de Vlaamse Rand weten we dat het voor de educatie en integratie van kinderen noodzakelijk is om hen zo snel mogelijk naar de crèche en school te laten gaan. Voor kinderen van oorlogsvluchtelingen is dat echter niet zo vanzelfsprekend. Controleren dat die kinderen effectief naar school gaan, is moeilijk, aangezien dat gebeurt aan de hand van het rijksregisternummer. Welke extra maatregelen plant u om deze kinderen ook effectief op de schoolbanken te krijgen? Zult u bijkomende maatregelen nemen inzake het integratiebeleid?

Welke middelen staan er tegenover de maatregelen die u zult nemen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mevrouw Segers, u vraagt welke impact ik verwacht op alle beleidsdomeinen waarvoor ik als minister voor de Vlaamse Rand bevoegd ben. Dat vind ik een rare vraag. Ik ben bevoegd voor de coördinatie van de Vlaamse Rand, niet voor alle beleidsdomeinen. Ik ben niet de minister van Landbouw in de Vlaamse Rand, de minister van Cultuur in de Vlaamse Rand of de minister van

Milieu in de Vlaamse Rand. Ik tracht de andere ministers op hun specifieke beleidsdomeinen te sensibiliseren, te motiveren om net vanwege de specifieke problematieken die zich aanbieden in de Vlaamse Rand, daarvoor oog te hebben vanuit hun beleidsdomein. Dat is mijn taak. Het gaat over de thematieken die maken dat de Vlaamse Rand een apart beleidsdomein verdient. Anders kan je evengoed een minister van de Westhoek hebben of een minister van de Kempen. Dat is niet de bedoeling. Als we in deze commissie focussen op de thema's die elders in Vlaanderen evengoed spelen als in de Vlaamse Rand, maken we de facto de bevoegdheid Vlaamse Rand overbodig.

Zodra de asielzoeker erkend is, heeft hij natuurlijk vrijheid van vestiging. Wij weten op voorhand niet wie zich waar zal vestigen. Je kunt daar vogelpik in spelen en ervan uitgaan dat er een grote aantrekkingskracht zal uitgaan van de steden, misschien niet zozeer de Vlaamse Rand. Dat is nu eenmaal de vrijheid van vestiging. Zodra je een erkenning geniet, zijn de gevolgen voor nadien. Vandaag zitten de meesten, om niet te zeggen nagenoeg allemaal, in procedure.

U vraagt welke maatregelen ik plan om de opvang van oorlogsvluchtelingen in de Vlaamse Rand optimaal te organiseren. Daarvoor is net een team van bevoegde collega's samengesteld, met de ministers van Inburgering en Integratie, Binnenlands Bestuur, Welzijn, Werk en Onderwijs. Zij zijn reeds enkele maanden actief in het in goede banen leiden van de instroom. U kunt hen daarover ondervragen. Ik vraag hen zoals steeds specifiek aandacht te hebben voor de problematieken van de Vlaamse Rand. In dezen ga ik er echter niet van uit dat dat in eerste instantie zal spelen.

Welke middelen staan er tegenover de maatregelen die ik zal nemen? Ik zal geen budgetten uit de middelen van de Vlaamse Rand wegtrekken om specifiek in de vluchtelingenproblematiek te investeren. Er is een budget vrijgemaakt van 120 miljoen euro. We gaan er daarbij natuurlijk van uit dat de consequenties voor die gemeenten of regio's die een grotere instroom te verwerken krijgen, daarmee worden ondervangen. Dat geldt evengoed voor de steden als voor de Vlaamse Rand. Ik zal geen middelen van het budget Vlaamse Rand overhevelen ten voordele van de vluchtelingencrisis. Anders zou ik dat trouwens moeten doen ten aanzien van elke beleidsmaterie. Dat ben ik niet van plan.

Er is 120 miljoen euro uitgetrokken. Ik ga ervan uit dat dat een aardige som is, die toch ook wel dient ter ondersteuning van initiatieven in de Vlaamse Rand.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp·a): Minister, u maakt zich wat boos omdat ik u de vraag stel.

Waarom stel ik u deze vraag om uitleg over de Vlaamse Rand? Mijn vraag om uitleg gaat vooral over opvang. Zodra ze erkend zijn, is er inderdaad vrijheid van vestiging. Maar ik denk dat we mogen verwachten dat velen dicht bij Brussel zullen blijven. Bovenal heb ik deze vraag gesteld omdat wij – dat hebben we vorig jaar uitvoerig in onze hoorzittingen gehoord – al heel specifieke noden en achterstanden hebben wat betreft Welzijn en Onderwijs. Er is uit de hoorzittingen gebleken hoezeer het percentage anderstaligen in de Vlaamse Rand blijft toenemen. Nu komt daar nog een acute piek bovenop. Ik denk dat mijn vraag aan u dus heel terecht is: hoe overlegt u met uw collega's? U bent uiteraard niet de minister van Welzijn, maar ik denk wel dat het u plicht is om, specifiek voor de Vlaamse Rand die al met grotere problematieken te kampen heeft, daar maximaal op in te zetten.

Er is 120 miljoen euro extra uitgetrokken. Is er al zicht op hoeveel daarvan is bestemd voor de Vlaamse Rand? Zijn daarover al afspraken gemaakt met uw collega's?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, uiteraard is het zo. Ik sluit mij aan bij wat u hebt gezegd: uw rol is wat uw rol is binnen de regering wat de materie van de Vlaamse Rand betreft.

Ik heb enkele bezorgdheden over de Vlaamse Rand in verband met de opvang van oorlogsvluchtelingen die misschien toch nog wel wat extra bezorgdheid verdienen. Zo is er bijvoorbeeld de monitoring van fase 2. We kunnen niet zeggen dat de Vlaamse Rand extra hard getroffen wordt door georganiseerde extra opvanginitiatieven. Als je de kaart van Vlaanderen bekijkt, zijn er andere regio's waar er zowel naar absolute cijfers als naar aantal centra een grotere impact is. Daarmee wil ik niet zeggen dat, als het gebeurt in uw stad of gemeente, zoals bij ons, dat zomaar makkelijk op te lossen is. Maar we kunnen niet zeggen dat de Vlaamse Rand extra hard wordt getroffen in de eerste opvangfase.

Als ik kijk naar de verdeling van de Lokale Opvanginitiatieven (LOI's), wat onze eigen verantwoordelijkheid is, denk ik dat er nog wel wat gemeenten een tandje zouden kunnen bij steken. Het is altijd gemakkelijk om solidair te zijn op de kap van andere gemeenten. Ik daag iedereen in zijn eigen thuisstad of gemeente uit om initiatief te nemen en solidair te zijn.

We hebben wel historische ervaring van waar mensen zich in die tweede fase, zodra ze zijn erkend, vestigen. Dan is het niet iets meer – en dat is een eufemisme – in een stedelijke context en in de periferie van steden, maar ook in ons werkingsgebied, aan de Vlaamse Rand, op mobiliteitsassen. Ik kijk naar mevrouw Segers. Het station in Liedekerke, mijn eigen thuisgemeente, is zeer goed, maar heeft ook het nadeel dat mensen zich daar vestigen omdat ze in hun hoofd dicht bij Brussel, Aalst of Gent zitten, waar hun gemeenschap aanwezig is.

De monitoring van waar mensen in die tweede fase belanden, is heel belangrijk, en wel om volgende reden. In onderwijs is alles geregeld, zeker voor het basisonderwijs, naar OKAN-klassen. Per vier kun je zo'n klas opstarten. In mijn thuisstad Vilvoorde hebben we al een lange traditie in OKAN-klassen. Ik maak mij zorgen, dat heb ik ook al tegen de minister van Welzijn gezegd. De provincie Vlaams-Brabant heeft ons deze week trouwens nog eens de papieren versie van haar nieuwste rapport in verband met de achterstand op het vlak van welzijn bezorgd. In Vlaams-Brabant, en zeer specifiek in Vilvoorde, is dat dramatisch. Ik maak mij zorgen over de kinderen die bij ons in de OKAN-klassen zullen komen. Zij zijn getraumatiseerd, daar kunnen we niet omheen. De centra voor geestelijke gezondheidszorg in Vlaams-Brabant willen of kunnen geen kinderen met anderstalige ouders helpen en verwijzen die door naar Brussel. Ik denk dat die opvang en een snelle integratie op dat vlak problemen veroorzaken.

Tot nu toe hebt u instemmend geknikt, mevrouw Segers, maar ik denk dat u verder niet meer zult instemmen met wat ik zeg. In uw vraag om uitleg hebt u over capaciteit gesproken. Er is niet voldoende capaciteit in OKAN-klassen in het secundair onderwijs. Toen Marleen Vanderpoorten nog minister was, kon de Vlaamse Regering nog programmeren waar er nood was. Nadien is dat afgeschaft. De programmatiedatum is nu 1 september. Als de meerderheid niet zou ingrijpen en de wetgeving veranderen, komt er geen OKAN-capaciteit bij in het secundair onderwijs, niet in de Vlaamse Rand, maar ook niet in de rest van Vlaanderen. Vanuit de commissie Onderwijs zullen we een nooddecreet opstarten. Ik wil hiermee aangeven dat we in dezen niet te snel het spel van meerderheid en oppositie moeten spelen. Er zijn in het verleden dingen gebeurd die het moeilijker maken om op te treden op het terrein. Hetzelfde geldt trouwens voor kleuters.

Minister, ik lees in heel veel verklaringen, ook in de commissie Algemeen Beleid waar we het drie weken geleden over vluchtelingen hebben gehad, dat monitoring heel belangrijk is. Maar ook belangrijk is wat er met die monitoring gebeurt.

Vanuit uw coördinerende functie en vanuit de partij waarin u actief bent, bent u ideaal geplaatst om naar de twee belangrijkste ministers in de Federale Regering, de staatssecretaris voor Asiel en Migratie Francken, maar ook de minister van Defensie Vandeput, te gaan, aangezien ze beiden tot uw partij behoren. U kunt hen gemakkelijk contacteren.

Wat het plaatsen van centra betreft, ook in onze regio, is het niet onbelangrijk om te kijken naar een aantal voorzieningen die al aanwezig zijn en om niet altijd dezelfde plaatsen te treffen. Als je er altijd van uitgaat: er is al OKAN in – ik zeg maar – Dilbeek, Vilvoorde en Halle, we zullen daar nog mensen bij zetten, dan ontsnappen heel veel kleinere gemeenten aan een rol die ze volgens mij, als we willen dat Vlaanderen deze asielcrisis echt grondig aanpakt, allemaal samen moeten vervullen. Alle gemeenten moeten een tandje bij steken, en niet altijd de stedelijke centra.

Want ik geloof er wel in dat, als mensen in een LOI komen, hun kind in de lokale basisschool inschrijven, waar ze per vier een OKAN-klas kunnen inrichten, de kans dat ze daar blijven hangen groter is dan wanneer ze hun kind naar een naburige stad of gemeente moeten brengen. Want dan gaan ze inderdaad na de erkenning uit die gemeente vertrekken. Dan krijg je in die gemeenten, zoals Liedekerke, Ternat, Asse, Aalst en aan de andere kant Vilvoorde en Machelen, steeds meer druk. Ik denk dat hier nu net spreiding belangrijk is voor iedereen, zowel voor de asielzoekers als voor het maatschappelijke weefsel.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik herhaal nog eens dat zodra mensen erkend zijn, er een vrijheid van vestiging is. Je kunt geen contingent toewijzen aan de gemeenten, want er is de vrijheid van vestiging. Tenzij men andere suggesties heeft, lijkt me dat evident. Net daarom hanteert men specifieke criteria voor de verdeling van het budget van 120 miljoen euro. Een en ander wordt net besproken in het kader van enerzijds de commissie Algemeen Beleid en anderzijds in de werkgroep waarin de betrokken ministers die ik daarstraks heb vernoemd, deel van uitmaken. De Vlaamse Rand zal zijn deel krijgen. Ik ga ervan uit dat als er, wat Halle-Vilvoorde en de Rand betreft, een centrum is dat overmatig meer aantrekkingskracht zal uitoefenen, dat ongetwijfeld Vilvoorde zal zijn. We zullen dat zeker monitoren en screenen. Ik vraag u hetzelfde te doen en ten aanzien van de collega's ervoor te zorgen dat de Vlaamse Rand zijn deel krijgt van zowel de middelen als de aandacht en de ondersteuning. Dat is een collectieve verantwoordelijkheid. Wij zullen de Vlaamse Rand alleszins blijven monitoren, net zoals we doen ten aanzien van die beleidsdomeinen die het meest geaffecteerd worden, namelijk Onderwijs, Welzijn en Inburgering. Ik denk dat dat de belangrijkste elementen ter zake zijn.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, het klopt dat we inzake opvang niet de grootste druk voelen. Maar we hebben in onze regio wel heel specifieke noden en al een achterstand inzake Welzijn en Onderwijs. Dat maakt het al heel moeilijk voor de Rand en de brede Rand. Daar denk ik dat de druk extra gaat verhogen.

Inzake vestiging weten we vandaag niet hoeveel het er precies zullen zijn omdat mensen zich mogen vestigen waar ze willen zodra ze erkend zijn. We kunnen er dus logischerwijze van uitgaan, zoals de heer De Ro aangeeft, dat er relatief meer mensen dicht in de buurt van Brussel zullen blijven en volgens de mobiliteitsassen ook in de brede Rand. Ik denk dat mijn vraag heel terecht was. Ter ondersteuning van uzelf, denk ik dat bij de verdeling van die 120 miljoen euro extra, u het maximum doet om voor de hele Rand zo veel mogelijk te kunnen beantwoorden aan de noden die zich zullen voordoen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lieve Maes aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het uitrollen van succesvolle initiatieven door vzw 'de Rand' – 14 (2015-2016)

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Minister, in het voorbije jaar stelde ik een aantal vragen over initiatieven die genomen werden en worden door vzw 'de Rand'. Ik verwijs hierbij naar mijn schriftelijke vragen over de babycafés in Overijse en over schoolvoorstellen voor anderstaligen. Ik heb er nog een paar andere gesteld.

Uit de antwoorden op die vragen bleek dat beide initiatieven heel wat anderstaligen op een laagdrempelige manier in contact brengen met de Nederlandse taal. Beide zijn voorbeelden die bovendien niet veel middelen vragen, maar waarmee men op een eenvoudige manier zeer veel mensen bereikt. Ik kan me voorstellen dat de evaluatie die vzw 'de Rand' over deze initiatieven maakt, alleen maar positief is. De doelstelling van de vzw worden op deze manier bereikt.

Alleen stopt het daar vaak bij, terwijl wat in de proeftuingemeenten succesvol is, volgens mij ook in andere gemeenten zou kunnen slagen. Ik denk dat soortgelijke initiatieven in andere gemeenten nog meer anderstaligen zouden kunnen bereiken. Daarom had ik van u graag een antwoord gekregen op volgende vragen. Op welke manier bouwt vzw 'de Rand' voort op de evenementen die succesvol bleken te zijn in het vervullen van zijn doelstellingen? Hoe gebeurt de evaluatie van die evenementen? Op welke manier kunnen succesvolle initiatieven van vzw 'de Rand' uitgerold worden in andere gemeenten in de Rand?

Worden er door de vzw bijvoorbeeld draaiboeken opgesteld voor succesvolle initiatieven, die achteraf verspreid kunnen worden? Acht u deze manier van werken, die laagdrempeligheid vooropstelt en niet veel budgettaire middelen vergt, wenselijk? Of hebt u liever een andere of aanvullende aanpak?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U weet dat vzw 'de Rand' sinds 2006 een specifieke opdracht heeft met betrekking tot taalpromotie. Het werkgebied bevat negentien gemeenten, maar er is een aparte aanpak zeer specifiek ten aanzien van de zes faciliteitengemeenten. Er zijn twee manieren waarop die taak wordt behartigd. Enerzijds zijn er initiatieven die de vzw zelf ontwikkelt en beheert in eerste lijn. Dat gaat vooral over de zes faciliteitengemeenten. Het zijn taalateliers, taalstages, Babycafé, podiumvoorstellingen voor leerlingen uit de Franstalige basisscholen, Café Combinne, podiumproducties voor cursussen Nederlands voor anderstaligen, het gebruik van taaliconen en dergelijke meer. De lijst is nog langer dan dat.

Daarnaast is er de ondersteuning in hoofde van de vzw ten aanzien van initiatieven die de gemeenten nemen. Dat gaat ruimer, richting de dertien andere gemeenten van de Vlaamse Rand. Zij hebben natuurlijk de regierol in die beleidsdomeinen, vooral als het gaat over onthaal en integratie. Dan heb je de projecten 'Bijt in je vrije tijd', 'Week van de anderstalige klant', het sportwoordenboekje dat sportclubs krijgen toebedeeld, pictogrammenboekjes voor cursisten Nederlands, dvd's over taalstimulering op speelpleinen en in sportclubs en een vertaalwoordenboekje voor gemeenteloketten. De lijst is wel wat langer dan ik hier vermeld. Sinds 2006 is 'de Rand' altijd bezig met gestaag de pijler van taalpromotie verder uit te bouwen.

De evaluatie gebeurt op verschillende niveaus, enerzijds binnen de vzw maar anderzijds ook binnen de administratie, namelijk de Vlaamse administratie, de provincie

Vlaams-Brabant en de bevoorrechte partners, waarvan het Agentschap Integratie en Inburgering misschien wel de belangrijkste is. Dat gebeurt op het driemaandelijks Randoverleg dat ook door mijn kabinet wordt bijgewoond. Dan heb je natuurlijk ook het structureel overleg van de gemeentelijke integratiediensten, voorgezeten door het Agentschap Integratie en Inburgering, waar vzw 'de Rand' ook altijd vertegenwoordigd is.

Het is de bedoeling en de focus om de expertise van vzw 'de Rand' door te spelen naar andere gemeenten. Trouwens, nieuwe projecten worden steeds vanuit dat oogpunt opgestart. Pas wanneer er een specifieke vraag of behoefte is van de gemeenten, gaan we initiatieven opstarten. Voor projecten waar gemeenten mee aan de slag kunnen, heeft vzw 'de Rand' ook draaiboeken en begeleidend materiaal ontwikkeld, bijvoorbeeld voor de Week van de anderstalige klant, het inzetten van de sportwoordenboekjes en de dvd's, het gebruik van taaliconen of het zoeken naar een vormingspartner voor taalstages of -ateliers. Voor Babycafé is een draaiboek in voorbereiding. De voorstellingen die vzw 'de Rand' presenteert voor kinderen en volwassenen die Nederlands leren, worden steeds, trouwens met het bijhorend lesmateriaal, aangeboden aan andere gemeenten.

Bij dit alles weten de gemeenten dat ze steeds een beroep kunnen doen op de coaching en het advies van de medewerkers taalpromotie van de vzw. Op vraag zijn ze ook aanwezig op gemeentelijke platformen waar integratie- en onthaalinitiatieven worden besproken. Men biedt die diensten aan. Vraagt men input, dan is er een grote bereidwilligheid en wordt er effectief actie ondernomen.

Vzw 'de Rand' werkt op dit ogenblik ook aan een overzichtelijke verzamelmap voor de gemeenten en het middenveld met fiches die de verschillende projecten en methodieken toelichten. Een bundeling van al die initiatieven die ik kom op te sommen, lijkt me zinvol om aan te bieden aan de gemeenten, zodat ze kunnen zien wat er voorradig is, wat we hun te bieden hebben en hoe we hun van dienst kunnen zijn. Andere gemeenten van Vlaams-Brabant die niet tot de negentien behoren, krijgen ook op vraag het ondersteunend materiaal bezorgd. In tweede orde, wanneer die syllabus, die bundeling, ook ter beschikking is, krijgen ze die vanzelfsprekend ook.

Voor vzw 'de Rand' is het nu al een aandachtspunt om de opgedane kennis en ervaring zo veel mogelijk te delen met andere gemeenten en ook specifiek op initiatief van gemeenten initiatieven op te starten. We trachten maximaal kennis, ervaring en expertise te delen met heel Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Maes heeft het woord.

Lieve Maes (N-VA): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik ben blijkbaar iets te ongeduldig want ik hoor dat er een aantal dingen in de pijplijn zitten. Ik kan dat alleen maar toejuichen. Bijvoorbeeld voor het Babycafé slaagt men erin om per jaar een driehonderdtal – dat was het kleinste aantal – baby's met een moeder, een grootmoeder of iemand anders van de familie op te vangen. Dat lijkt mij wel een zeer geslaagde manier om mensen in contact te brengen.

Ik ben blij met het antwoord dat er zowel een draaiboek komt voor een aantal initiatieven, als die overzichtelijke verzamelmap. Ik heb ook vragen gesteld over de samenwerking tussen de gemeentelijke integratie-ambtenaren en vzw 'de Rand'. Dat blijkt ook op het goede spoor te zitten. Ik ben dus blij met uw antwoord. Dank u wel.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Ik wil een suggestie doen. Ik vind het een heel interessante vraag en antwoord. Beroepsmatig ben ik jaren bezig geweest met het verspreiden van goede voorbeelden, weliswaar binnen Onderwijs. Maar het is van cruciaal belang om efficiëntie en effectiviteit van goede voorbeelden en de toepasbaarheid

zo goed mogelijk uit te leggen. Ik hoop dat er in de beleidsbrief een plaatsje voor kan worden gevonden om die intenties onder woorden te brengen. Ik denk dat het zeker voor de kleinere gemeenten, echt wel een verschil kan maken als ze horen of zien waar er wat werkt en hoe dat op te stellen. Het vermijdt ook het telkens heruitvinden van het warm water.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik neem dat mee. Ik vraag me nu af of het er al in vervat zit of niet, maar ik neem het alleszins mee. Ik check het.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de toekenning van subsidies voor activiteiten die het Vlaams karakter van de Rand ondersteunen
– 3025 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Jo De Ro aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de aanpassing van de subsidieregels voor projecten die het Vlaams karakter of de integratie van anderstaligen in de Vlaamse Rand rond Brussel moeten bevorderen
– 3077 (2014-2015)

VRAAG OM UITLEG van Katia Segers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de criteria voor de toekenning van subsidies voor activiteiten die de integratie van anderstaligen bevorderen in de Vlaamse Rand en het Vlaams karakter van de Vlaamse Rand bevorderen
– 3095 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Lieve Maes

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, subsidies betekent betoelagen, 'bemeerwaarden' van dingen. Die rol is natuurlijk ook belangrijk in de rijke lappendeken van activiteiten in de Vlaamse Rand. We hebben hier al in de commissievergadering van mei over gesproken en gezegd dat we die subsidieregeling wat zouden moeten versterken en aanpassen. Ik heb toen gevraagd wat dan de criteria worden, volgens welke doelstellingen dat zou gebeuren en wat we daar dan in willen krijgen om dat anders te hanteren.

U zei dat het wel onzeker is of bij die initiatiefnemers voldoende wil is om anderstaligen bij de Vlaamse cultuur en de Vlaamse activiteiten te betrekken. We hebben ook gesteld dat het kan zijn dat een kleinschalig initiatief ook de nodige middelen verdient omdat bij het betrekken van anderstaligen, de kleine potjes altijd goede zelf kunnen brengen om mensen bij elkaar te brengen en dus naar dat cultureel en sociaal Vlaamse leven in de Rand te trekken.

Ondertussen is bij die lokale initiatiefnemers de onzekerheid gegroeid. Minister, tegen wanneer dankt u dat u dat aangepast subsidiereglement zult kunnen tonen? Welke zullen de criteria zijn om die subsidieverstrekking in een andere richting te versterken? Zal de nodige continuïteit verzekerd worden voor de dingen die nu al bezig zijn, worden opgezet of worden voorbereid? Is er overleg gepleegd met vzw 'de Rand', de provincie en de gemeenbesturen? Wordt specifiek het onthaalbeleid hier sterk in opgenomen?

De voorzitter: De heer de Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, gemeenten en verenigingen uit de Vlaamse Rand rond Brussel konden tot op heden aanvragen indienen voor projecten die het Vlaamse karakter of de integratie van anderstaligen zouden bevorderen. Hiervoor werd jaarlijks in 200.000 euro voorzien. De minister heeft in de pers aangekondigd dit systeem te willen herzien. De instanties die een beroep deden op deze subsidies kregen reeds een schrijven met de boodschap dat ze volgend jaar geen beroep meer kunnen doen op deze middelen.

Uiteraard moeten de middelen van de Vlaamse overheid goed worden besteed en is een permanente evaluatie van de doeltreffendheid van de doelstellingen nodig. De minister heeft aangegeven de middelen te behouden maar op een andere manier in te zetten om de beoogde doelstelling te bereiken. Daarom de volgende vragen.

Is er een formele evaluatie gebeurd om de huidige subsidiestromen toe te kennen? Wat waren hun effecten de voorbije jaren? Kunt u iets meer zeggen over hoe die evaluatie is gebeurd en wat de resultaten ervan waren? Mocht er geen evaluatie gebeurd zijn, wat zijn dan de elementen waarop de minister en zijn administratie zich baseren om dit kanaal stop te zetten en te heroriënteren? Kunt u duiding geven bij de plannen om deze middelen op een andere manier in te zetten om de beoogde doelstellingen te bereiken? Welke instanties zullen een aanvraag kunnen indienen? Welke criteria worden gehanteerd? Hoe zal de evaluatie verlopen? Hoe zullen bijvoorbeeld nieuwe organisaties of organisaties die er in het verleden nog geen beroep op konden doen, bereikt worden en hoe zal de communicatie daarvan op het terrein verlopen?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): De vragen sluiten goed op elkaar aan. Minister, op 6 mei verklaarde u in de commissie Vlaamse Rand: "30 juni, of alleszins voor het parlementaire reces, is een goede timing wat het formuleren van nieuwe criteria betreft." Die timing, 30 juni of alleszins voor het parlementaire reces, hebt u niet gehaald.

In Het Nieuwsblad van dinsdag 22 september konden we vaststellen dat de richtlijnen voor de verdeling van de 200.000 euro jaarlijkse subsidies ondertussen toch zijn aangepast. Deze aanpassing heeft tot gevolg dat heel wat organisaties en verenigingen, waaronder het Vijverfestival en Jospop hun subsidies zien wegvallen. Dit noopt mij tot de vier volgende vragen.

Wat is de uitkomst van de door u uitgevoerde evaluatie wat betreft de efficiëntie en effectiviteit van de activiteiten die de voorbije jaren werden gesubsidieerd ter bevordering van de integratie van anderstaligen in de Vlaamse Rand en het Vlaamse karakter van de Vlaamse Rand? Wat zijn de nieuwe, uiteindelijke criteria voor de toekenning van subsidies voor activiteiten die de integratie van anderstaligen in de Vlaamse Rand en het Vlaamse karakter van de Rand ondersteunen of bevorderen? Wat zijn de beweegredenen achter deze nieuwe criteria en welke concrete doelstellingen wenst u met deze criteria te bewerkstelligen? Wanneer en hoe zullen die criteria voor de toekenning van subsidies opnieuw worden geëvalueerd?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U weet dat er in het recente verleden vrij stringente opmerkingen werden geformuleerd door het Rekenhof met betrekking tot die subsidiëring, de verantwoording en de toekenning ervan en de dubbele subsidiëring, als er lokaal en provinciaal werd gesubsidieerd. Daarnaast hebben we ook een interne evaluatie georganiseerd, zoals aangekondigd, met de administratie, vzw 'de Rand', mijn medewerkers van de subsidieaanvragen van de voorbije jaren en rekening houdend met de beleidsprioriteiten, waardoor we node beslist hebben om

het subsidiebeleid voor de versterking van de Vlaamse Rand enigszins te heroriënteren, meer in de richting van de oorspronkelijke doelstellingen.

Aanvankelijk was de omschrijving: "voor allerhande initiatieven die het Vlaams karakter en/of integratie bevorderen van anderstaligen." De link met het Vlaamse karakter was soms wel wat ver te zoeken en de term 'allerhande' werd in dezen nogal eens ruim geïnterpreteerd. Als je een blik werpt op de lijst van projecten die ondersteund werden, zijn er diverse evenementen en activiteiten die dan wel het gemeenschapsleven kunnen versterken, maar of ze dan daadwerkelijk het verschil maken op het vlak van het Vlaamse karakter of de integratiebevordering, is soms twijfelachtig, als het gaat over activiteiten als paintball, kippenfestijn, mosselkoers en meer zaken in dat genre.

Daarnaast wil ik specifiek werken voor de faciliteitengemeenten, waar er een heel zwak Vlaams sociaal weefsel is – dat moeten we erkennen – en waar de ondersteunende rol vanuit de gemeente eerder beperkt is. De Vlaamse aanwezigheid kan daar wel wat extra ondersteuning gebruiken. Dat moet zeker een oogpunt blijven. Maar om vooral de focus te leggen op de oorspronkelijke doelstelling, ga ik op zoek naar projecten met een iets grotere impact, een hefboomeffect vooral. Dat kan een kleinere schaal zijn, maar ik denk dat een hefboomeffect wel belangrijk is. Ik zoek naar projecten die het verschil maken voor het Vlaamse en groene karakter. Dat is essentieel.

Ik wil met een jaarlijkse impulsinjectie van ongeveer 200.000 euro – niettegenstaande de besparingen wordt dat budget absoluut gevrijwaard – inzetten op initiatieven die het Vlaamse en groene karakter van onze Vlaamse Rand ondersteunen en versterken. Met een projectoproep eind dit jaar hoop ik een extra dynamiek in die negentien randgemeenten te bewerkstelligen waarbij gemeentebesturen, private personen en verenigingen met een goed idee of initiatief, projecten kunnen indienen en in aanmerking komen voor een impuls. Hierbij zijn alle ideeën welkom. De beste voorstellen worden na een selectie door een jury verder concreet uitgewerkt. We willen dus ook mee verder werken aan de concrete verdere uitwerking van een en ander. Het is een grotere inspanning, maar daar stel je dan ook graag een groter budget tegenover per individueel project in plaats van al te veel te gaan versnipperen zoals vroeger. Nu gaat het over een veelvoud om een groter hefboomeffect te kunnen creëren. Een goed project kan trouwens ook inspirerend werken voor andere gemeenten, waarbij we dat ook kunnen gebruiken om te exporteren naar andere gemeenten in die brede Vlaamse Rand.

Ik wil tot slot meegeven dat ik alle begrip heb voor verenigingen die nu mogelijk minder ondersteuning zullen krijgen. Het is voor hen misschien het ogenblik om net in functie van het Vlaamse en groene karakter van hun gemeente, ook op dat vlak na te denken hoe ze hun activiteiten met die focus kunnen organiseren. Het was net de oorspronkelijke bedoeling van de decreetgever en dit parlement om specifiek activiteiten te gaan ondersteunen ten aanzien van het Vlaamse en integratiebevorderende karakter. Dat moeten we opnieuw voor het voetlicht plaatsen. Ik zou zelfs een oproep willen doen: hoe kunnen wij onze activiteit organiseren zodat die specifieke doelstellingen zouden kunnen worden gediend, zodat we ook in de toekomst structureel een oplossing kunnen bieden en we wat gevrijwaard worden van opmerkingen en procedures in hoofde van juridische organen.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Ik ben het volledig met u eens dat we een Vlaamse resultaatweging moeten hebben in wat we doen. Het kan niet zijn dat het maar vrijblijvende activiteitjes zijn die we subsidiëren. Ik ervaar toch op het terrein dat een echte poging om anderstaligen te betrekken bij het sociale en culturele leven, letterlijk de hand reiken is, niet altijd met grote woorden, maar zo kort

mogelijk bij de realiteit van alledag. In die zin vind ik dat we niet mogen neerkijken op kleinere activiteiten.

Als ik dan in mijn gemeente zie, die tot de echte brede Vlaamse Rand behoort, dan merk ik dat als je de buurtactiviteiten screent, je bij activiteiten komt die echt een poging doen om anderstaligen te bereiken, door ze bij de activiteit te betrekken, door ze voor te stellen, door daar in de activiteit effectief iets mee te doen. Het is niet met azijn dat je vliegen vangt. Ik zou dus niet neerkijken op de pensenkermis-sen. Ik vind ook dat we de Vlaamse pens daaraan vast moeten hangen. Ik ben ook al verschillende keren op de mosselkoers geweest. Alleen de geur bindt mensen daar al. Dat is natuurlijk een volkstraditie. Ik vind ook wel dat op dat evenement een echte poging moet worden gedaan om anderstaligen daarbij te betrekken.

Voor mij mag en moet de hefboom kleinschalig blijven. Alstublieft, geen admini-stratieve kolos! Als ik het woord jury hoor, krijg ik al schrik. Ik zou dat toch niet te zwaar maken, maar zo dicht mogelijk bij de mensen. In die zin zou ik het kleine eren. Ik zeg dat als lid van een volkspartij, waar we graag dicht bij de mensen werken. Ik denk dat in dezen die kleine zaken ook heel belangrijk zijn, met uw akkoord dat je een engagement moet hebben van degene die het organiseert om anderstaligen daar effectief bij te betrekken.

Ik zie dat de heer Van Eyken al goesting krijgt, vooral in die mosselen waar-schijnlijk. *(Opmerkingen van Christian Van Eyken)*

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Minister, is er van de interne evaluatie een publiek docu-ment? Kunnen we dat eens inkijken? Niet om al te zeer over de schouder mee te kijken maar vooral omdat toekomstige aanvragers uit die evaluatie misschien kunnen leren wat er in het verleden minder goed was aan projecten en waar ze zich op moeten richten om in de toekomst beter te zijn.

Hebt u of uw administratie al een idee hoe die jury zal samengesteld zijn? Zijn dat mensen die zeer bedreven zijn in het bijeenbrengen van mensen van verschillende gemeenschappen om dat Vlaamse karakter te bevorderen? Zijn dat mensen die meer met projectwerking bezig zijn? Zijn dat mensen van de gemeenten of van de provincie? Welke criteria zullen zij gebruiken?

Ik vind het een heel terecht punt dat u zegt dat we veel meer aandacht moeten hebben voor de exporteerbaarheid of het olievlekprincipe. Zal dat een punt zijn waar projectaanvragen extra punten voor gaan krijgen of hoger in de schuif gaan liggen?

U kunt misschien een suggestie meenemen. Ik ben niet ongevoelig voor de klei-nere gemeenten, zoals de heer Doomst zegt. Mijn geboortegrond ligt in het Pajot-tenland. Ik ken die kleine gemeenten daar. Misschien zit er een oplossing in het feit dat, als we dat grotere budget per project als oogpunt nemen, misschien in een intergemeentelijk verband een aantal projecten zich kunnen bundelen.

Als men een buurtfeest als uitgangspunt heeft, bestaan er al genoeg inter-gemeentelijke samenwerkingsverbanden in het Pajottenland of andere regio's zoals de Brabantse Kouters en de Druivenstreek, om daarop in te spelen. Die doen de aanvraag voor wat meer middelen en verspreiden die dan naar kleinere initiatieven.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp-a): Ik begrijp dat er geen externe evaluatie is gemaakt van de criteria, behalve dan de analyse van het Rekenhof. Ik denk dat het voor de aan-vragers en voor ons nuttig zou zijn om inzicht te krijgen in de resultaten van de

interne evaluatie. Ik begrijp ook dat u zegt dat de definiëring van nieuwe criteria nog niet is gebeurd. U zegt dat het een grote hefboom moet zijn en dat het goede projecten moeten zijn. Wat bedoelt u precies met die criteria? Ik vind de idee van een jury wel een goede zaak, anders zou je op zijn minst een schijn van willekeur kunnen krijgen. Een jury is goed, maar ik zou willen weten wie daar dan in zit en, opnieuw, wat de criteria zijn.

Ik sluit me ook aan bij collega Doomst dat ik net geloof dat het de vele kleintjes zijn die het meest fijnmazige zijn en vaak de grootste impact hebben op het verbinden. Als je kijkt naar het succes van Vlaanderen Feest!: onder die vlag worden tal van buurt- en straatfeesten georganiseerd rond 11 juli. Dat zijn precies de momenten waar bijvoorbeeld in mijn gemeente burens die elkaar nog niet kenden, steeds meer van vreemde origine, voor het eerst met elkaar gaan praten. Ik ben daar een groot voorstander van. Er is de suggestie van de heer De Ro om daar dan intergemeentelijke samenwerkingsverbanden van te maken. Ik denk dat je er weer een te grote structuur bovenop creëert die we misschien niet nodig hebben.

De voorzitter: De heer Segers heeft het woord.

Willy Segers (N-VA): Voorzitter, collega's, ik heb interessante bezwaren gehoord tegen de nieuwe formule. Ik denk dat het de bedoeling moet zijn om de belangrijkste elementen daarvan op te nemen in de evaluatie, die ongetwijfeld zal komen. Anderzijds is het toch wel eens zinvol om na twee legislaturen deze subsidievorm eens te evalueren en te herbekijken. Misschien is het wat uit zijn vorm gegroeid en kan je wat bijsturen. Je moet inderdaad de bedenking maken hoe dat gemeenschapsvormende en Vlaamse karakter zich situeert in de huidige aanvragen. We kennen genoeg voorbeelden om te weten dat de vlag niet meer helemaal de lading dekt. Het is goed om ook die organisatoren die denkoefening opnieuw te laten maken, namelijk dat als ze die subsidie wensen, ze ook een element van Vlaams of gemeenschapsvormend karakter voorzien in hun evenementen. Misschien ontbreekt dat een beetje op dit ogenblik en is het nu een goed moment voor de talrijke organisatoren om die denkoefening te maken.

Ik neem aan dat iedereen zijn initiatief toejuicht, dat doen wij ook. Maar als je dan sommige reacties op het huidige voorstel hoort waarbij men bijvoorbeeld zegt, zonder dat men een projectvoorstel heeft ingediend of criteria kent, dat dat een naam minder op hun affiche betekent als het gaat over optredens: dat soort reacties bewijst dan toch wel dat er iets anders aan de hand is en dat de subsidie gewoon dient om het budget in evenwicht te krijgen of wat dan ook. Het is een goed moment voor zowel organisatoren als gemeenten, en in dit geval de vzw en de minister, om dat eens te herbekijken, maar vooral met de insteek dat die subsidiepot blijft. Die is niet weg, die blijft behouden. Maar je moet hem zeer oordeelkundig aanwenden door erover na te denken als je een project indient.

Nogmaals, we moeten dat evalueren. Het zal ook zijn tijd vragen. Het eerste jaar zullen we niet alles weten, vermoed ik. Maar het is een goed moment om dat eens uit te testen. Er staan inderdaad een aantal initiatieven tussen waarvan je je kunt afvragen wat daar het gemeenschapsbevorderend karakter van is dat moet worden ondersteund. Ik ken niet het hele verhaal van het Rekenhof, maar we moeten ons toch eens de vraag stellen of dit soort subsidies voor een evenement genre optreden of wat dan ook, in de Vlaamse Rand extra subsidies krijgt en als het op dezelfde manier georganiseerd wordt in Oudenaarde, geen subsidies krijgt. Ik neem aan dat het Rekenhof ook met dergelijke argumenten rekening hield.

Dan komen we terug op de oorspronkelijke basis, het project indienen en op basis daarvan die subsidies verdienen. Ik denk dat het alleen maar een pluspunt kan zijn. Het is uiteraard wat uit zijn voegen gebarsten. Sommigen zullen de eerstkomende maanden en jaren niet beantwoorden aan de criteria en wat

centen verliezen. Maar als het hun echt te doen is om het Vlaamse karakter, dan neem ik aan dat heel veel van die initiatieven daarop zullen inpikken op een heel andere manier.

Minister, in die context wachten we de beleidsbrief af. Ik neem aan dat de nodige afspraken rond de evaluatie zullen kunnen worden gemaakt. Ik ben benieuwd hoe u die zelf ziet aan te pakken.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

Christian Van Eyken (UF): Ik wens me in dit debat te mengen. Ik vind het een beetje eigenaardig. We zijn begin oktober. Minister, u hebt al aan sommige verenigingen gezegd dat ze uit de boot vallen omdat ze niet de juiste doelstellingen hebben. Maar we zijn nu al bijna het einde van het jaar en die activiteiten zijn misschien al gepland voor volgend jaar. Dat is al een beetje zeggen dat ze niets gaan krijgen. Maar we weten vandaag nog niet wat de nieuwe criteria zullen zijn om die subsidies toe te kennen. Dat zou van toepassing zijn voor alle activiteiten die vanaf 1 januari 2016 zullen plaatsvinden.

Minister, ik heb u horen zeggen dat u zich opnieuw wil toespitsen op de faciliteitengemeenten. Mijn vraag is dan: welke zijn de criteria? Dat is het belangrijkste. Wanneer gaat u die criteria bekendmaken? Wat zijn voorbeelden van wat zou kunnen en wat niet? Ik heb gehoord dat een mosselkoers of een kippenfestijn niet kan. De heer Doomst zegt daarvan dat het momenten kunnen zijn waar de twee gemeenschappen bij elkaar zouden kunnen komen, maar dat valt dan uit de boot. Minister, welke zaken kunnen door de beugel? Wat kan er gesubsidieerd worden?

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Minister, ik ben het er volmondig mee eens dat het tijd was om die zaken eens te evalueren. Vandaag hebben de meeste mensen die een beroep doen op die subsidies, die middelen voor ogen, maar het doel is verdwenen. Collega Van Eyken vraagt wat de criteria zijn. De criteria zijn niet gewijzigd. Ze zijn uit het oog verloren. Vandaag zijn er inderdaad evenementen gesponsord die eigenlijk het doel niet meer voor ogen hadden. Dat we daar paal en perk aan moeten stellen en dat moeten evalueren en herbekijken, daar ben ik het volmondig mee eens. We mogen niet vergeten dat gemeenschapsvorming niet alleen de taak is van de minister van de Vlaamse Rand. Elk lokaal bestuur heeft de taak om aan gemeenschapsvorming te doen, of je nu in de Vlaamse Rand woont of niet. Daar is altijd een taak weggelegd voor het lokaal bestuur. Vandaag ondersteunen verschillende lokale besturen buurtfeesten. Mijn ervaring leert ook dat mensen niet altijd nood hebben aan middelen. Het gaat dikwijls om praktische ondersteuning zoals tafels of tenten. Die ondersteuning kan het best vanuit die lokale besturen komen. Dan kan je echt aan gemeenschapsvorming doen. Dat gebeurt in de buurtfeesten. Er kan ook een financiële incentive zijn, maar dat hoeft daarom niet van de minister van de Vlaamse Rand te komen. Ik denk dat we hier projecten moeten opzetten die misschien grensoverschrijdend zijn, die iets groter van aanpak zijn, maar die het doel echt kunnen realiseren om dat Vlaamse karakter in de Vlaamse Rand en in de faciliteitengemeenten te versterken. Voor de iets kleinere buurtfeesten moet het gemeentebestuur ook zijn steentje bijdragen. Dat is dan voornamelijk faciliteren en praktisch ondersteunen. Dan kan je evengoed een buurtfeest organiseren met weinig financiële middelen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Met betrekking tot de verslaggeving van de evaluatie bekijk ik een en ander wat de interne evaluatie betreft. Wat betreft de externe evaluatie, is de evaluatie van het Rekenhof niet onbelangrijk en zelfs nogal dwingend van aard, in die zin dat het een juridische grond kan vormen voor degenen die

zogezegd naast de subsidies grijpen. Men kan dan zeggen dat het Rekenhof de toekenning en de verantwoording van de subsidiëring in twijfel heeft getrokken.

Momenteel leggen we het projectreglement en de criteria die erin vervat zijn vast. Ik zal u die ook bezorgen.

Mijnheer Van Eyken, we hebben bij de laatste toekenning onmiddellijk meegegeven dat dit een overgang betrof en dat er dus een nieuw reglement zou komen waarbij er zou worden gefocust op de originele doelstellingen, zoals decretaal vooropgesteld.

Voor alle duidelijkheid: ik begrijp de bezorgdheden, ik deel ze zelfs. Dit is geen gemakkelijke of prettige beslissing. De gemakkelijkste beslissing was gewoon door-doen en laten betijen, wetend dat de oorspronkelijk vooropgestelde doelstellingen niet gediend werden. Dat konden we inderdaad blijven doen. Maar ik vind dat we dat niet meer kunnen verantwoorden. Ik heb ervoor gezorgd dat het budget werd gevrijwaard. We moeten ervoor zorgen dat er bepaalde initiatieven zijn waarbij niet zozeer de schaal doorslaggevend is, maar wel het hefboomeffect in functie van de behartiging van de doelstelling versterking van het Vlaamse karakter en ook – daarin volg ik de heer De Ro – de exporteerbaarheid naar andere gemeenten. In afgeleide orde is ook de samenwerking tussen gemeenten belangrijk, maar dat hangt misschien wel wat samen. Het hefboomeffect lijkt mij het belangrijkste. Ik vond dat ik die beslissing moest nemen, omdat ze anders mogelijk in onze plaats zou worden genomen. Daarom vond ik het beter het zelf te doen.

Als je die lijst bekijkt en eerlijk bent met jezelf, moet je toegeven dat het zeker niet altijd middelen waren die besteed werden in functie van de doeleinden die aanvankelijk werden vooropgesteld.

Het zware administratieve aspect is niet de bedoeling, maar je moet natuurlijk wel een objectief instrument hebben in het kader van een jury. Ik wacht op een voorstel in verband met die samenstelling, uiteraard met mensen uit het veld die projectervaring hebben. Daarbij hebben we toch wel wat goede ervaring, ook op het vlak van de bevoegdheid Toerisme. Het moeten mensen zijn die er misschien niet altijd dicht op staan, maar wel heel wat projectervaring hebben en kunnen inschatten in welke mate er een hefboomeffect kan uitgaan van ingediende initiatieven.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, we moeten scoren. Ik vind dat we toch vooruit moeten. Ik ben wat bang dat we het nu wat voor ons uit schuiven. Beter één anderstalige aan de hand dan tien in de lucht. Ik vind dat het echt vooruit moet gaan. In die zin zou ik het spijtig vinden dat we niet doen groeien wat nu bloeit. Ik vind dat we beter vertrekken van wat er nu is en aan de mensen zeggen wat ze moeten doen of wat er nodig is aan engagement om het in de goede richting te krijgen. Maar ik ben een beetje bang dat het, als we te lang wachten, mossel noch vis zal zijn, om in de termen van de mosselkoers te blijven. Ik zou het spijtig vinden dat we dat zouden laten doodbloeden tijdens de volgende maanden.

Ik vind dat we de hand moeten reiken aan de diegenen die iets doen. Ik zal een gek voorbeeld geven. Bij ons in de wijk waren er nogal wat Italiaanse gezinnen komen wonen. Men heeft die mensen aan de kookpot gezet, zij hebben dat spel georganiseerd. Je kunt niet geloven wat voor effect dat heeft. Dat is simpel op het terrein. Ik denk dat het echt wel mogelijk moet zijn. We kunnen een aantal pilootprojecten aanreiken, maar ik zou niet te lang wachten, want ik vrees dat we anders wat enthousiasme zullen laten wegebben.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Mijnheer Doomst, u hebt nu al twee keer naar de mosselen en de mosselkoers verwezen. Ik weet dat er in uw partij mensen zijn die daarin zeer actief zijn. Stel dat die mensen nu het bericht krijgen dat wat er was niet meer kan, maar dat je je wel kunt heroriënteren. Die 'prof zonder contract'-wedstrijd is inderdaad qua Vlaams en groen karakter een beetje bij de haren getrokken. Ik zeg dat nu open en bloot, dat is ook wat het Rekenhof ons duidelijk heeft gezegd. Op dat vlak ben ik het dus niet eens met mevrouw Segers dat er geen externe doorlichting is geweest. Er is een adviesorgaan zoals het Rekenhof, dat dat goed kan doen. Dat is een belangrijk aspect.

Maar stel dat die mosselkoers zou zeggen: we organiseren, vooraleer de profs aan de slag gaan, een bewonerskoers, waarbij we ons zeer specifiek richten op anderstaligen en waaraan iedereen, al dan niet van vreemde afkomst, kan deelnemen. Stel dat ze er ook een infostand van het Huis van het Nederlands installeren. Ik denk dat de mosselkoers 2.0 een goede kans zou maken als de jury wat goed is samengesteld en naar de toekomst kijkt. Misschien zal die mosselkoers dan navolging krijgen in heel Vlaams-Brabant of in ieder geval in de Rand.

Minister Ben Weyts: Het ene sluit het andere niet uit, integendeel. Mijn oproep zal dus ook in die zin zijn.

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Minister, 30 juni of in ieder geval het einde van het parlementaire jaar was de datum die u had vooropgesteld. Die datum hebt u niet gehaald. U geeft in uw antwoord aan dat de evaluatie eigenlijk nog bezig is, dat de criteria worden voorbereid en dat de jury nog wordt samengesteld. Ik mag toch wel hopen dat u met deze vragen tot enige haast bent aangemoedigd om er effectief werk van te maken.

Aan de ene kant hebben sommige organisaties al gehoord dat ze de subsidies wel of niet meer zullen krijgen of dat ze minder zullen krijgen. Intern hebt u dus blijkbaar toch wel al zicht op welke criteria het zullen worden. Maar hier zegt u dat u ze nog niet hebt. Het is het een of het ander. Ik vraag u om zo snel mogelijk duidelijkheid te verschaffen aan al die organisatoren die allemaal vrijwilligers zijn en zich met hart en ziel inzetten voor hun organisatie. Ik hoop dat ze snel duidelijkheid en klaarheid kunnen krijgen en zullen weten of ze nog recht kunnen hebben op subsidies, op basis van welke criteria, welk dossier ze zullen moeten indienen en wie het zal screenen. Die klaarheid moet er komen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Michel Doomst aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de noodzaak van een sterk onthaalbeleid op maat voor de brede Vlaamse Rand-regio – 3092 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Katia Segers

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, mijn vraag om uitleg komt vanuit een warme volkspartij, die vindt dat de nood hoog is en de redding stilaan nabij moet zijn. Minister, als we de cijfers bekijken van de bevolkingsinstroom de laatste vijf à tien jaar, zit daar bijna een verdubbeling in van mensen die instromen vanuit Brussel naar de Vlaamse Rand. Sterk onthaal zal dan absoluut geen luxe zijn. We zullen dat enerzijds op maat van de gemeente moeten doen. Ik heb de indruk dat u zegt dat elke gemeente dat een beetje op eigen leest moet schoeien. Anderzijds denk ik

dat het nodig zal blijven dat we vanuit Vlaanderen extra ondersteuning geven aan de Vlaamse Rand die het op dat vlak niet gemakkelijk heeft en het de laatste jaren alsmear moeilijker heeft gekregen. Collega's die er dichterbij zitten, zullen dat straks waarschijnlijk wel beamen.

In het regeerakkoord is daar veel aandacht voor. Ik vind dat we daarvan nu echt werk moeten maken.

Minister, kunt u bevestigen – de cijfers zijn er alleszins – dat er stilaan toch wel een tsunami komt naar die brede Vlaamse Rand-regio van mensen die vanuit Brussel de Vlaamse Rand opzoeken? Hoe kunnen we die diverse bevolkingsgroepen op een gepaste manier benaderen? Ook hier moeten we concreet zijn. Hoe zullen we uit ons kot komen om dat onthaalbeleid echt te doen slagen, gezien de enorme uitdaging?

In de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met vzw 'de Rand', wordt gezegd dat we de rol van vzw 'de Rand', maar ook het beleid van de provincie Vlaams-Brabant moeten accentueren. Welke concrete plannen hebt u daarbij? Welke financiële middelen staan daartegenover vanuit de Vlaamse overheid? Het is bijna twaalf uur gepasseerd om op dat vlak een onthaalbeleid niet alleen formeel, maar ook op het terrein te doen slagen.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Doornst, ik weet niet naar welke cijfers u verwijst, maar ik geef u de meest recente cijfers die voorhanden zijn met betrekking tot de samenstelling van de bevolking uit de brede Vlaamse Rand. In 2014 hadden we 58.812 inwoners met een niet-Belgische nationaliteit. Dat is 14 procent van het totaal aantal inwoners. Gaan we evenwel kijken naar de mensen met een buitenlandse herkomst, dan liggen die aandelen veel hoger. Dan spreek je over 135.492 inwoners, of bijna 33 procent van de inwoners van de Vlaamse Rand. We zien hoge cijfers in de noordoostrand, met meer dan 40 procent, maar ook in Drogenbos. Meer dan de helft van de 0- tot 17-jarigen uit de Vlaamse Rand is van buitenlandse herkomst. Dat is toch wel een indrukwekkend cijfer, meer dan de helft.

Het aandeel inwoners tussen 18 en 64 jaar met een buitenlandse herkomst is lager dan 33 procent. Het aandeel inwoners ouder dan 65 jaar met een buitenlandse herkomst is nog veel lager, namelijk 9,5 procent. Je ziet dat het dus effectief een generatiegebonden gegeven is en dat het vooral gaat over een nieuwe, jongere instroom van mensen met een buitenlandse herkomst.

Het onthaal van nieuwe inwoners is vooral een gemeentelijke aangelegenheid. Op dat vlak hebben we een kleine rondvraag gedaan bij de gemeenten van de Vlaamse Rand, om eens te polsen naar hun impressies ten aanzien van het huidige landschap inzake onthaal en hoe zij een en ander organiseren en wensen te worden ondersteund. Daaruit blijkt dat het onthaal van nieuwkomers de afgelopen jaren grondig is gewijzigd. Heel wat gemeenten hebben zelf een heel actief beleid uitgetekend en in een of andere vorm een gemeentelijke onthaalfolder of – brochure of initiatieven in die zin uitgewerkt, specifiek bedoeld voor het onthaal en de integratie van anderstaligen in hun gemeente. Veel gemeenten organiseren dan ook nog eens onthaaldagen, dag van de nieuwkomer of nieuwe inwoner of een Europees feest. Andere gemeenten werken zelfs met echte welkomteams die ze hebben samengesteld, waarbij men rekening tracht te houden met de origine en de moedertaal van de nieuwe inwoner.

Ik sta open voor een aanvullende aanpak in samenspraak met de gemeentebesturen, waarbij we streven naar een optimale mix. We stellen vast dat de nieuwkomers, wanneer ze de brochures krijgen die op basis van de rijksregisters worden verstuurd, eigenlijk al bereikt zijn door de gemeentelijke initiatieven. Die brochures komen dus

eigenlijk wat te laat en sporen bovendien niet gelijk met de gemeentelijke initiatieven en onthaalbrochures. Soms zit er een wat andere boodschap in vevat.

Daarom bekijken we hoe we de gemeenten daarin meer kunnen ondersteunen. Zij gebruiken nog altijd heel wat andere brochures van vzw 'de Rand'. Maar men is niet langer onverdeeld gelukkig met de onthaalbrochure zoals die vandaag bestaat.

Ook het Agentschap Integratie en Inburgering geeft natuurlijk prioriteit aan de Vlaamse Rand. Er loopt een proefproject in vier gemeenten rond het integraal werken met betrekking tot onthaal en integratie. Vertrekkend vanuit de belangrijkste beleidsdomeinen, Welzijn, Onderwijs, Huisvesting en Cultuur, tracht men samen met het middenveld een spoor uit te werken dat meer op maat is.

U stelde ten slotte een vraag over de initiatieven van vzw 'de Rand'. Dat is eigenlijk een herhaling van het antwoord op de vraag van mevrouw Maes. Vzw 'de Rand' heeft sinds 2006 verschillende instrumenten ontwikkeld en ontwikkelt die nog verder: een vertaalwoordenboekje dat ter beschikking wordt gesteld van de gemeenteloketten, een boekje met pictogrammen, de website www.livingintranslation.be, die we promoten met postkaarten, een promotiefolder voor taallessen Nederlands, enzovoort. Dat zijn allemaal initiatieven die we vandaag via vzw 'de Rand', al dan niet in samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant in het kader van het verwelkomingsbeleid hebben.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Minister, ik denk dat we onze benadering wat moeten actualiseren. Uit de studie van de provincie Vlaams-Brabant van dit jaar blijkt dat het voornamelijk om hoogopgeleiden en mensen uit Oost-Europa gaat. Misschien vraagt dat een aanpak op maat van dat type mensen dat we meer en meer moeten kunnen onthalen. Misschien moeten we eens nagaan of dat geen type van benadering vergt dat precies op die profielen is afgestemd. Ik denk dat we geen enkel kanaal mogen negeren. We hebben over de verenigingen en de activiteiten gesproken, over de bedrijven, de ambassades, de gemeentebesturen.

Ik denk dat we de plicht hebben om onze welkomstbrochure te actualiseren en aan te passen. Het is echt nodig dat Vlaanderen in de Vlaamse Rand zijn eigen gelaat toont. Wanneer gaan we die brochure actualiseren? Het zal een en-enverhaal zijn. Het vergt een lokale aanpak, maar vanuit Vlaanderen hebben we ook de plicht om een onthaalbrochure aan te bieden die we langs alle mogelijke kanalen verspreiden om de mensen te bereiken. In die zin vind ik het heel belangrijk dat er enerzijds op het lokale niveau wordt gewerkt, maar dat anderzijds ook wij onze verantwoordelijkheid opnemen in dat en-enverhaal.

Wanneer komt er vanuit Vlaanderen een aangepaste inbreng, binnen het kader van de actuele communicatiemiddelen, die we kunnen aanbieden aan de gemeentebesturen en de vele andere kanalen?

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

Jo De Ro (Open Vld): Ik heb een bemerking rond de thematiek die de heer Doomst aankaart. Er is een hoorzitting geweest rond demografie. Je moet de cijfers van elke gemeente apart bekijken. Collega's, we mogen niet onderschatten dat wij over heel veel informatie beschikken. Heel wat lokale bestuurders beseffen echter nog altijd niet hoe snel zo'n evolutie kan gaan. Als ik voor mijn eigen stad de laatste vijf profielschetsen bekijk, zie je hoe snel dat gaat. Vooral in de jongste groepen, 0 tot 25 jaar, is dat echt zeer, zeer snel gegaan.

Voorzitter, ik vraag mij af of we in dit kader niet alleen nood hebben aan instrumenten, maar of we vanuit dit parlement misschien de informatie die wij nu hebben

ontsloten met onze hoorzittingen, ter beschikking moeten stellen van de lokale bestuurders, bijvoorbeeld via een studiedag vanuit deze commissie. Dat kan bijvoorbeeld ook in elektronische vorm naar alle gemeentebesturen. Ik zou het echter niet alleen naar meerderheid of college sturen, maar ook naar gemeenteraad- en OCMW-leden. Sommige gemeenten hebben nog wat tijd om zich voor te bereiden, maar dat de superdiversiteit in de Rand toeneemt, is een vaststaand gegeven. Dat kan niemand betwijfelen of ontkennen. Het is zo'n beetje als met de klimaatverandering, alleen hebben we hier nog sterkere cijfers en gaat het nog sneller dan bij het klimaat.

We zouden die cijfers en gegevens moeten verspreiden. Ook de voorbeelden van wat sommige collega's met heel wat mensen van vreemde origine op hun grondgebied succesvol realiseren, moeten we verspreiden. We moeten dus ten eerste de cijfers en ten tweede de voorbeelden van wat men nu al doet en van elkaar kan leren, delen. We moeten samenwerken. Ik vermoed dat dit thema zal terugkomen in de beleidsbrief.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voor alle duidelijkheid: we hebben nog maar net de vragenronde afgerond. Het eerste wat daaruit naar voren kwam, was net het in vraag stellen van die onthaalbrochure. In dezen is het het gemakkelijkst om gewoon voort te doen zoals we bezig zijn en te behouden wat we hebben. Ik krijg van de gemeenten echter vooral het signaal dat ze een eigen initiatief hebben en dat wat ik zes maanden later in de bus laat komen, niets meer toevoegt.

Maar ik sta open voor alles. Ik maak werk van een event in de Rand. Een keer per jaar werken we rond een specifiek thema. We formuleren de uitnodiging op basis van de nieuwe gegevens die we hebben. We proberen iedereen te mobiliseren en de aandacht van buitenaf gaande te houden voor de problematiek van de Vlaamse Rand. Buitenlandse inspirerende voorbeelden en sprekers kunnen daarvoor zeker aan bod komen. We moeten nog beslissen over de thematiek. Voor de Vlaamse Rand ligt dat wat voor de hand. Het lijkt wel zinvol om altijd op een thematiek te focussen. Er is Welzijn, Onderwijs, Inburgering, Integratie. Bij ons zal het vooral in de cluster Wonen zitten. Onthaal en integratie kan, maar ook wat breder is sociaal weefsel belangrijk als thematiek. Het is een goed thema om rond te werken.

De voorzitter: De heer Doomst heeft het woord.

Michel Doomst (CD&V): Het is een goed idee van de heer De Ro om een doemoment te organiseren: niet te veel hoogdravende toespraken, maar echt dingen die lukken op het terrein. Zo kunnen we elkaar stimuleren.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Dat is natuurlijk belangrijk, maar we mogen de oorzaak niet uit het oog verliezen. In de studies zien we dat de stadsvlucht een grote impact heeft op de toestroom van anderstaligen in de Vlaamse Rand. Het is belangrijk dat we die studie aan de lokale besturen geven, maar het is even belangrijk om die aan Brussel te geven. Zo geven we een signaal van de oorzaken waarom mensen vanuit Brussel naar de Vlaamse Rand gaan wonen. Mochten we daar het probleem kunnen oplossen, dan zou de instroom in de Vlaamse Rand verkleinen.

Uit de studies blijkt dat de oorzaken te vinden zijn in een gebrek aan kinderopvang enzovoort. Het is dus belangrijk dat we werk maken van de oorzaken. Er zijn maatregelen zoals de verplichte inburgering voor mensen die vanuit Brussel naar Vlaams-Brabant komen. Dat is een goede maatregel. Vanuit de omgekeerde richting moet men daar ook signalen voor geven.

Jo De Ro (Open Vld): Dit is voor een volgende regeling der werkzaamheden. De twee bevoegde ministers Gatz en Weyts zien elkaar heel regelmatig. Maar dit parlement liet in de vorige legislatuur en laat ook nu veel kansen liggen om de VGC en het Vlaams Parlement veel meer samen te roepen voor een aantal thema's. In onze eigen commissie zie je vaak dat als er vragen om uitleg zijn over Brussel, de mensen van de Vlaamse Rand en Vlaams-Brabant hier niet zijn. En, omgekeerd, als het over Vlaams-Brabant gaat, zijn de Brusselaars hier niet. Als wij het niet doen, dan doet niemand het.

Ik ben blij, minister, dat u opmerkt dat we dit niet mogen onderschatten, dat we het ijzer warm moeten houden, ook bij de collega's die niet van Vlaams-Brabant of Brussel zijn. We zijn alleen maar de 'zagen' van het stukje waar ze naartoe rijden en waar ze in de file staan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.